

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool 't Nieuwland te TIELT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	20305
Instelling	Vrije Basisschool 't Nieuwland
Directeur	Patrick VAN NIEUWENHUYSE
Adres	Ontvangerstraat 7 - 8700 TIELT
Telefoon	051-40.20.62
Fax	051-40.14.83
E-mail	nieuwland@kbo-tielt.be
Website	www.kbo-tielt.be
Bestuur van de instelling	VZW Katholiek Basisonderwijs Tielt
Adres	Stationstraat 24 - 8700 TIELT
Scholengemeenschap	Basisonderwijs Regio Tielt
Adres	Molenweg 2 - 8700 AARSELE
CLB	Vrij CLB Tielt
Adres	Grote Hulststraat 55 1 - 8700 TIELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-09-2015; 18-09-2015; 21-09-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	21-09-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	01-10-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marc BOONE
Teamleden	Katrien DE ROO, Vera POLLIER, Bart DE BIE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	15
3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT.....	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	18
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	19
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	20
4.2 Rapporteringspraktijk.....	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?.....	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool 't Nieuwland' gelegen in het centrum van de stad Tielt. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen. De school bestaat uit drie vestigingsplaatsen: de administratieve vestigingsplaats organiseert lager onderwijs van het derde tot het zesde leerjaar. De overige twee vestigingsplaatsen -die in de onmiddellijke omgeving liggen- organiseren onderwijs van de peuterklas tot en met het tweede leerjaar. In het verleden kende de school veel structuurwijzigingen en verbouwingen. Op korte termijn zal de aanpalende vestigingsplaats gesloten worden en zal de afdeling haar intrek krijgen in een meer recent gebouw aansluitend bij de administratieve vestigingsplaats (Beukenhove). In de omgeving zijn nog scholen van hetzelfde net en een school van een ander net aanwezig. Het leerlingenaantal bleef de voorbije jaren vrij stabiel. Vanuit het verleden profileerde de school zich als een zorgzame school voor kinderen met een specifieke hulpvraag of voor kinderen die in een eerder precaire thuissituatie vertoeven. Dat leidt er o.m. toe dat anderstalige nieuwkomers van diverse nationaliteiten aan deze school worden toegewezen, waardoor extra lestijden worden gegenereerd en een toegevoegde leerkracht zich kan toewijden aan deze kinderen. Een beduidend aantal leerlingen heeft het Nederlands niet als thuistaal. Een beperkt aantal leerlingen krijgt extra (gon)begeleiding tijdens de schooluren van externe hulpverleners. Op persoonlijk initiatief van de ouders krijgen heel wat leerlingen buiten de schooluren extra ondersteuning van additieve hulpverleners. In zijn functie heeft de directeur een lange ervaring opgebouwd. Het groot aantal contractuele personeelsleden bezwaart zijn taakopdracht. Ondanks de schoolgrootte en de drie vestigingsplaatsen is er geen beleidsondersteuner. Bovendien neemt de directeur een aantal schooloverstijgende taken op zich wat zijn takenpakket bezwaart, vaak ten koste van de voeling met de werkvloer. De zorgcoördinator neemt pro deo enkele beleidsfuncties op zich, zo ook schooloverstijgende. De school kan zich beroepen op een vrij stabiele onderwijsstaf waarbij weliswaar een aantal deeltijdse en duobanen georganiseerd worden. De leerlingen komen uit zowat alle sociale lagen van de schoolomgeving. Het aantal zittenblijvers ligt opmerkelijk lager dan het Vlaamse gemiddelde, zo ook dan dat van het eigen net.

Op basis van het vooronderzoek van 7 september 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken en voor informatie- en communicatietechnologie (ICT) de eindtermen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering bij de teamleden en van de rapporteringspraktijk, naast aspecten van het algemeen beleid. Tenslotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

In het **kleuteronderwijs** wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden **Nederlands** en **muzische vorming** aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na via de leerplannen en een neteigen didactisch naslagwerk. Dat werk is niet af en voor verfijning vatbaar voor wat de leerplannen betreft. Hoewel de thema's nog beter op elkaar kunnen afgestemd worden, bemerken we toch een vrij gevarieerde invulling. Hetzelfde kan ook gezegd over een gevarieerd aanbod van activiteiten binnen elk leergebied, dat ook nog kan verrijken. Extra aandacht gaat uit naar begripsverwerving. Doelen bij weerkerende activiteiten en klasrituelen kunnen meer expliciet worden nagestreefd. De klasinrichting spoor met de leef- en belevingswereld van de kleuters. Mede met de persoonlijke inbreng van de leerkrachten, is voldoende didactische materiaal aanwezig. De zorgwerking lenigt zo nodig de noden op kleuter- en leerkrachtniveau.

In het **lager onderwijs** wijst het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat de resultaten van het onderzochte leergebied **Nederlands** voldoende sporen met de maatschappelijke verwachtingen zoals vervat in de eindtermen. Het referentiekader is gebaseerd op een recent onderwijsleerpakket. Waar leraren het nodig en nuttig achten, voeren ze aanpassingen door en/of leggen ze eigen accenten. Het team participeert aan diverse acties die overwegend de lees- en schrijfmotivatie gunstig beïnvloeden. De genormeerde tests voor eerder technische vaardigheden binnen Nederlands geven aan dat het vorderingen- en beheersingsniveau het verwachte niveau bereikt of overschrijdt. Voor anderstalige nieuwkomers in de school is in een deskundige aanpak voorzien.

Het aanbod voor het leergebied **muzische vorming** is ontoereikend en onvoldoende afgestemd op de decretale voorschriften, dit ondanks de nascholing van weleer die tot afspraken leidde. De tijdbesteding voor dat leergebied neigt telkens naar het minimum of zit eronder. De leerkrachten zijn vertrouwd met het concept van de vijf domeinen maar ze geven die een te eenzijdige en onevenwichtige invulling. Een aantal (parallel)leerkrachten maakt afspraken voor een zinvolle carrouselwerking. Enkele muzische initiatieven zijn waardevol maar kunnen niet het nodige soelaas bieden. Een actuele materiaalinventaris ontbreekt. Uit de schoolrapporten blijkt een eenzijdige evaluatie met punten en soms met doelen.

De leergebiedoverschrijdende eindtermen **ICT** vormen in onvoldoende mate het richtsnoer en het streefdoel bij de onderwijsgeveden. Een leerlijn doorheen de lagere afdeling is niet operationeel. Initiatieven om pc-vaardigheden op te voeren en in de klaswerking te integreren berusten overwegend bij de individuele leerkracht. Door een momenteel ontoereikende accommodatie is niet in elke klas een pc aanwezig. Goede initiatieven worden (in beperkte mate) genomen door de ICT-coördinator, een bereidwillige leraar en desgevallend de klasleerkracht. Ouders worden niet formeel geïnformeerd over de ICT-competenties die hun kinderen verwerven doorheen het lager onderwijs.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat in het **kleuter- en lager onderwijs** de **deskundigheidsbevordering** sterk leerkrachtafhankelijk is. Interne expertise en werkgroepen met een pedagogisch-didactische opdracht, worden weinig benut op schoolniveau. Personeelsvergaderingen kunnen meer georganiseerd worden als momenten van intervisie en wederzijdse deskundigheidsbevordering. Leerkrachten mogen nascholing volgen op basis van vrije onderwerpskeuze. De gangbare praktische regeling komt niet positief over bij het team en betekent soms een rem op de nascholingsbereidheid. Het werken met een lange termijnplanning en tijdpad op basis van een prioriteitenbevraging is niet gebruikelijk. De school beschikt over voldoende naslagwerken onder andere voor het zorgbeleid en voor andere permanente professionaliseringsonderwerpen in het kader van levenslang leren. We kunnen niet gewagen van een nascholingscultuur binnen de school.

De **rapportering** naar de diverse stakeholders is een sterk gegeven binnen deze school. Ze gebeurt frequent en op verschillende wijzen. Naast de formele kanalen via mondelinge, geschreven en digitale weg staat het schoolteam open voor meer informeel en occasioneel overleg wanneer daar behoefte aan is. Centraal in de communicatie over de evolutie die de kinderen doormaken, staan de individuele ouderavonden en de schoolrapporten voor het lager onderwijs. Deze laatste vertonen naast positieve aspecten een aantal verbeterpunten.

Het onderzoek van het **algemeen beleid** toont aan dat er goede relaties leven onder de teamleden met inbegrip van de directie die gewaardeerd wordt om zijn toegankelijkheid en bereikbaarheid. Zijn gedrevenheid en betrokkenheid bij administratieve en organisatorische opdrachten ook op niveau van de scholengemeenschap gaan ten koste van de meer cruciale opvoedings- en onderwijsdoelstellingen. Knelpunten die aanslepen dienen een oplossing te krijgen. Er wordt over nagedacht om niet-prioritaire directietaken af te bouwen en over de inschakeling van een beleidsondersteunter voor didactisch-pedagogische opdrachten. Werkgroepen rond pedagogisch-didactische onderwerpen zijn beperkt. De personeelsvergaderingen kunnen meer evolueren naar momenten van gezamenlijk overleg, besluitvorming en dito deskundigheidsbevordering. Participatieve beleidsvoering heeft nog heel wat groeikansen.

Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarden en de regelgeving, evenals naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving toont aan dat deze tegemoet komt respectievelijk aan de administratieve voorschriften en aan de actuele materiële verwachtingen. In afwachting van de ingebruikname van een nieuwe vestigingsplaats kan de huidige (Patersdreef 7) tijdelijk gedoogd worden, o.m. wegens geen onmiddellijk gevaar voor de kinderen.

De onderwijsinspectie besluit met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden en de regelgeving, evenals voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de schoolgebouwen. Voor de onderwijsdoelstellingen besluit ze met een gunstig advies voor de kleuterafdeling en voor Nederlands in de lagere afdeling. Voor de onderwijsdoelstellingen muzische vorming en ICT in de lagere afdeling besluit ze met een beperkt gunstig advies. De onderwijsinspectie hoopt dat het schoolteam werk zal maken van een kwaliteitsvol opvoedings- en onderwijsaanbod conform de eindtermen, en dat het met de aanbevelingen in dit verslag rekening zal houden. Ze wenst het team daarbij alle succes!

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De leerplannen worden toegepast. Het activiteiten aanbod is gevarieerd met aandacht voor de diverse domeinen binnen het leergebied Nederlands. De materiële voorzieningen voldoen. De evolutie die kleuters doormaken wordt proces- en productmatig opgevolgd via klasinterne registratie en middels het kindvolgsysteem.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming worden in voldoende mate nagestreefd. Het themagebonden aanbod zorgt ervoor dat inhouden van de vijf muzische domeinen op een geïntegreerde wijze aan bod komen. Er is voldoende verbruiks- en gebruiksmateriaal aanwezig en het voortschrijdend beheersingsniveau wordt geregistreerd voor deelvaardigheden.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor het inhoudelijk aanbod voor Nederlands en muzische vorming baseren de leerkrachten zich op bronnenmateriaal uit de handel dat weliswaar verschilt per vestigingsplaats. Daarnaast verwijst men naar de inbreng van de kleuters, het internet, gevolgde nascholing, enkele tijdschriften, evenals de opgebouwde ervaring en expertise. Voor een evenwichtig aanbod hanteren de kleuterleerkrachten een netgebonden didactisch naslagwerk. Elke leerkracht toont aan dat zij de werking in mindere of meerdere mate afstemt op de leerplannen en/of de ontwikkelingsdoelen, maar van een sluitende bewaking kunnen we niet gewagen.

De jaarplanning met thema's is bij elke leerkracht aanwezig. Bij sommigen zijn enkel de thema's vermeld die de jaarkring volgen, anderen vermelden ook mogelijke thema's (die vaak meer in de creatieve sfeer liggen) doorheen het jaar. Ze gebruiken dit als een open, flexibele planning waarin plaats is voor occasionele klasgebonden thema's. Met de inbreng van de kinderen wordt rekening gehouden. De leerkrachten beschikken in de regel niet over elkaars thema's doorheen de kleuterafdeling wat de continuïteit, variatie en gradatie bemoeilijkt. Daarover bestaan geen formele overlegkanalen.

De themapanning is gebaseerd op een viertal ervaringssituaties bij kleuters. We treffen er minder expliciet de diverse persoonlijkheidsaspecten en leergebieden aan. De leerkrachten beschikken ook niet over een oplijsting van mogelijke activiteiten per leergebied. Toch is het aanbod meestal doordacht en gevarieerd.

De dagplanning is overwegend gebaseerd op een concept van de neteigen begeleidingsdienst. Bij de meeste leerkrachten is de relatie met de leerplandoelen vaststelbaar, hoewel opmerkelijke verschillen vaststelbaar zijn. De inspectie stelt zich vragen bij de effectiviteit van de doelenoplijsting bij weerkerende activiteiten of rituelen welke minder of niet gefaseerd of expliciet nagestreefd worden. De verwijzing naar opvoedings- en leerinhouden vanuit een neteigen document, naar de leerplandoelen én soms naar de ontwikkelingsdoelen werkt bij sommigen planlast in de hand. Bij anderen gebeurt de leerplanverwijzing zeer effectief. De invulling van het klasboek van een stagedoende leerkracht (Patersdreef) en gerichte intervisie kunnen inspirerend werken. Zo zijn concrete activiteitendoelen, het aanbod bij geleide en vrije groepen, differentiatiemomenten (fase 0), zelfevaluatiemomenten, ... weinig of niet afleesbaar bij zowat alle kleuterleerkrachten.

Hoewel de leerkrachten niet beschikken over een oplijsting van mogelijke activiteiten per domein voor Nederlands (en andere leergebieden) blijkt uit de planningsdocumenten toch gerichte aandacht voor een vrij gevarieerd aanbod. Bij elk thema hoort een toepasbare begrippenopsomming met aandacht voor meerdere woordsoorten. De domeinen luisteren en spreken krijgen gerichte ontwikkelingskansen tijdens o.m. waarnemingsactiviteiten, (na)vertellen, prentlezen, verzen, e.a. Aan leesinitiatie wordt de nodige aandacht geschonken via pictogrammen, kalenders en borden, rijmwoorden, visuele en auditieve spelletjes, het leeshuis, luister cd's, hak-en-plakspelletjes, ... Bibliotheekbezoek is voorbehouden voor de oudste kleuters. Bij muzische vorming heeft men het over rollenspel, de twee- en driedimensionale weergave die in zowat elk thema aan de orde is, muzikale en bewegingsexpressie, een toneelbijwoning, een poppen- en poppenkastspel, ... Ook hier hanteert men voor elk van de vijf domeinen geen overzicht van mogelijke activiteiten voor een gevarieerd en harmonisch aanbod.

De thematische werking eigen aan het kleuteronderwijs impliceert gerichte aandacht voor horizontale samenhang, waarbij diverse leergebieden op elkaar worden betrokken. Verticale afstemming komt deels voor op informele basis, bijvoorbeeld bij thema's die de jaarkring volgen. Uit de klasinrichting, de veelal uitnodigende hoeken en de kleuterrealisaties blijkt overwegende aandacht voor exploreren bij de jongste kleuters, experimenteren bij de vierjarigen en constructief omgaan bij de oudste kleuters. De onderwijstijd kan in sommige klassen beter benut en bewaakt worden, inzonderheid in relatie tot de benomen tijd voor de sanitaire stop, koek eten en zo nodig de jassen aantrekken. De inspectie noteert kanttekeningen bij de inschakeling van meerdere leerkrachten in een peuterklas, wat niet tegemoet komt aan hun behoefte en verlangen naar geborgenheid en veiligheid.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De klas is veelal sfeervol ingericht en komt tegemoet aan de leef- en belevingswereld van de kleuters. Een mezzanine creëert extra (ruimtelijke) opportuniteiten. Een welbepaalde klas is wel bijzonder klein en dus minder geschikt voor de (jongste) kleuters die behoefte hebben aan ruimte voor grootmotorische beweging en dito materiaal. De poppenhoek, de verkleedhoek, de keukenhoek, ... zijn vaste ingrediënten die de taal- en muzische ontwikkeling ten goede komen. Vaak kunnen ze verrijkt en nog aantrekkelijker ingericht worden. De boekenhoek wordt zo mogelijk afgestemd op het actuele klasthema met kijkboeken uit de bibliotheek, meegebrachte kleuterboeken of materiaal van de leerkrachten zelf. Een variatie aan boekensoorten zoals voelboeken, groeiboeken, lappenboeken, doorkijkboeken zelfgemaakte fotoboeken, ... treffen we in mindere mate aan.

Naar het zeggen van de teamleden zijn de financiële middelen voor gebruiks- en verbruiksmateriaal eerder minimaal, gezien de beperkte klasbudgetten. De leerkrachten beschikken recent over een klaseigen materiaalinventaris (soms per speelwerkhoeke opgesteld) waaruit blijkt dat veel materiaal eigendom van de kleuterleerkrachten zelf is. Verbruiksmateriaal voor muzische vorming wordt soms gezamenlijk aangekocht voor meer variatie. De vriendenkring zorgt voor enig soelaas (bv. ter gelegenheid van Sinterklaas), maar een (groot) deel van hun inkomsten gaat naar meer structurele voorzieningen, bv. rustbanken en zonnewering.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om de evolutie van de kinderen te volgen, registreren de kleuterleerkrachten deelvaardigheden van taalontwikkeling en muzische vorming (zo ook andere componenten): ruimtebegrippen, kleurenkennis, knippen, ... Sommigen laten zich leiden door overzichtslijsten op basis van ontwikkelingsaspecten. Op gezette tijden geven de kleuters een kindtekening weer waaruit de evolutie blijkt. Een vergelijking met de regulier verwachte ontwikkeling van het visueel waarnemen en de corresponderende tweedimensionale weergave is er vooralsnog niet. Een digitaal kindvolgsysteem is in gebruik om op een uniforme wijze de ontwikkeling van inzichten, vaardigheden en houdingen bij de kleuters vast te leggen en om over de nodige informatie te beschikken als de ontwikkeling anders verloopt dan verwacht. Hierover wordt regelmatig gerapporteerd naar de ouders zoals blijkt uit de rubriek '4.2 Rapporteringspraktijk'. Om tijdig problemen op te sporen, neemt men in de derde kleuterklas een test 'rekenbegrip' naast een andere genormeerde test af. In voorkomend geval wordt enkele maanden nadien een tweede toets afgenomen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Alle teamleden zijn vertrouwd met het zorgcontinuüm en reiken voorbeelden aan van preventieve acties om uitvallen en ontwikkelingsachterstand te voorkomen. Aangepaste opdrachten (en soms materialen) zijn voorzien voor kleuters die meer aankunnen. Om tegemoet te komen aan de taalontwikkeling (evenals andere ontwikkelingsaspecten) zijn aan de meeste klassen enkele extra lestijden door een zorgleerkracht toegekend. Het aantal lestijden is desgevallend afgestemd op de klasnoden. Er resten dan nog 'variabele uren' die flexibel aangewend worden doorheen het schooljaar, vooral op individueel kindniveau. Soms worden kinderen met dezelfde zorgvraag klasoverschrijdend gegroepeerd. Overlegmomenten met diverse (zorg)betrokkenen zijn er op vooraf bepaalde tijdstippen, bv. het multidisciplinair overleg (MDO). Ze worden ook vraaggestuurd georganiseerd naargelang de nood zich voordoet. Op de zorgcoördinator kan naar verluidt altijd een beroep worden gedaan.

Teamleden laten zich positief uit over de zorgwerking evenals de inzet en know-how van het zorgteam. Met de externe hulpverleners wordt frequent en vlot mondeling of via een notitieschrift gecommuniceerd. Een leerkracht maakt momenteel een beginsituatieanalyse van elke anderstalige nieuwkomer voor een passend individueel handelingsplan. Problemen die eerder in de muzische sfeer liggen, behoren tot de reguliere taak van de klasleerkracht. Extra zorg wordt vooral klasextern georganiseerd wat niet altijd maximaal rendeert. In de vestigingsplaats 'Patersdreef' vinden de klasleerkrachten veel baat bij de inbreng en inschakeling van een kinderverzorgster. Sommige kleuterleerkrachten ervaren de wachttijden bij de CLB-consulent als te lang, wat accurate beeldvorming en interventies niet bevordert.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen voor Nederlands zoals o.m. blijkt uit outputgegevens. Als referentiekader hanteren de onderwijsgeveenden vrij strikt een eigentijds onderwijsleerpakket dat conform de leerplannen is. Het leeraanbod is evenwichtig en gradueel opgebouwd. Leesbevordering en -plezier zijn een expliciet streefdoel. Evaluatie via geregelde tests leidt tot foutenanalyses en (zorg)interventies voor enkele domeinen binnen Nederlands. Er gaat intentioneel zorg naar anderstalige nieuwkomers.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor het onderwijsleeraanbod van Nederlands baseren de leerkrachten zich op een recent onderwijsleerpakket uit de handel dat conform is met de netgebonden leerplannen. Behalve voor het eerste leerjaar waar een geëigende methode voor het aanvankelijk lezen en schrijven is voorzien, hanteert men doorheen de lagere afdeling een uniforme methode. Doordat de onderwijsgeveenden deze vrij strikt volgen, is verticale opbouw doorheen de opeenvolgende leerjaren in voldoende mate ingebouwd. Leerkrachten reiken voorbeelden aan van horizontale samenhang met andere leergebieden zoals 'mens en maatschappij' en 'wetenschap en techniek' (MM/WT) evenals voor muzische vorming al is dat niet meteen een bewust streefdoel. Soms is horizontale samenhang ingebouwd in het lessenpakket zelf.

Spreken en luisteren worden in relatie gebracht met elkaar en krijgen extra kansen, bv. tijdens de dagopening en de weekafsluiting, via de klastelefoon, de actualiteit in de bovenbouwklassen, ... Van een (eventueel tijdelijke) luisterhoek met aangepaste apparatuur en hoofdtelefoon wordt weinig gewag gemaakt. In enkele klassen zijn (nog) luistercassettes aanwezig. De poppenkast bevindt zich op de zolder... wel hanteren sommige leerkrachten van de aanvangsklassen poppen voor taalverrijking en via de (hand-, vinger- of methode)pop beogen ze het talig aanbod te verlevendigen.

Het aanvankelijk en het voortgezet (technisch en begrijpend) lezen krijgt ruime aandacht. In sommige klassen wordt de leesevolutie van elke leerling op een visueel motiverende wijze geafficheerd, in andere klassen bemerken we soms een tekort aan leesvoer (bv. de methodegebonden leesboxen wegens te duur). Dat bemoeilijkt de optimale werking van het technisch- en niveaulezen. Deze laatste is een gebruikelijke werkvorm waarbij diverse formules worden gebruikt naargelang de mogelijkheden van elke vestigingsplaats. Uit de geijkte tests leiden we af dat ongeveer drie kwart van de leerlingen aan het einde van het vierde leerjaar het hoogste niveau (AVI-9) behaalt. In het zesde leerjaar bedraagt dat zo'n 95 %.

Een en ander wordt aangevuld in de boekenhoek die in elke klas aanwezig is. Het boekenaanbod is in ruim voldoende mate aanwezig, temeer daar het kan verrijkt worden met boeken uit een bibliotheek. Bibliotheekbezoek behoort tot de mogelijkheden tot het vierde leerjaar (vaak in combinatie met het zwemondericht) maar de afstand betekent voor sommige klassen een belemmering. Voor andere klassen is de nabije schoolbibliothek een opportuniteit. Het lezen van ontleende boeken uit de bibliotheek is in de meeste klassen nog vrijblijvend, terwijl gerichte opdrachten daarbij eerder uitzonderlijk zijn.

Voor schrijven baseert men zich eveneens op het genoemde onderwijsleerpakket en waar in sommige leerjaren de variatie aan creatief schrijven eerder beperkt is, voorziet men in een toegevoegd eigen aanbod.

Kinderen krijgen ook zowat jaarlijks de gelegenheid een toneel bij te wonen en er wordt naar het zeggen van de leraren deelgenomen aan de voorlees- en de boekenweek, de gedichtendag en de jeugdboekenwerking, een jeugdauteur in het cultureel centrum, ... en andere activiteiten die de taalontwikkeling evenals de lees- schrijf- en spreekmotivatie ondersteunen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De leerkrachten beschikken per kind over de nodige hand- en werkboeken en desgevallend over ander ondersteunend methodegebonden materiaal. Dit wordt soms verrijkt met eigen toegevoegd materiaal. In sommige (van de onderbouw)klassen is het aanbod voor leesmateriaal eerder beperkt wat maximale leereffecten voor bijvoorbeeld het technisch lezen belemmert. Sommige boeken voor bv. niveaulezen zijn aan vervanging of vernieuwing toe. Zorg- en andere leerkrachten proberen de noden te lenigen bijvoorbeeld via instellingen die een uitverkoop organiseren, eigen of door kinderen meegebrachte boeken te voorzien, e.a. In de bovenbouwklassen laat men zich positief uit over het aanwezige ondersteunend en differentiatiemateriaal.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Om de leervorderingen van de kinderen procesmatig te volgen, hanteren de leerkrachten overwegend de methodegebonden toetsen. Om de evolutie van de leesvaardigheid, het leesbegrip en het domein spelling op te volgen in het licht van preventieve of remediërende acties waar nodig, worden doorheen de lagere afdeling genormeerde tests voor lezen en spelling afgenomen. Er is aanvankelijk enige discrepantie tussen de resultaten bij de tests uit het onderwijsleerpakket en uit de geijkte tests. De betrokken teamleden weten dit te verantwoorden en na verloop van tijd zijn de verschillen verwaarloosbaar. Het team overweegt om de methodetoetsen (en leesteksten)aan te passen. De resultaten liggen overigens behoorlijk goed en evolueren doorheen het lager onderwijs op een vrij consistentie wijze en zoals verwacht. Bij de aanvang van het lager onderwijs leggen de kinderen een taaltoets af. De organisatie en de verwerking ervan behoort tot het takenpakket van de zorgcoördinator.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De begeleiding van de kinderen maakt deel uit van het zorgbeleid dat op schoolniveau is uitgezet. In samenwerking met de zorgcoördinator werd een digitale tool ontwikkeld om de (risico)kinderen voor de diverse leergebieden en persoonlijkheidsaspecten op te volgen doorheen hun basisschoolloopbaan. Het concept heeft inmiddels wegens zijn deugdelijkheid ingang gevonden in de andere scholen van de scholengemeenschap. De leerkrachten zijn vertrouwd met het zorgcontinuüm en weten dit te concretiseren naar acties op klasniveau in samenwerking met de zorgleerkrachten, de zorgcoördinator en zo nodig met externe deskundigen. Tussen de diverse betrokkenen leven goede afspraken. Voor een complementaire samenwerking zijn al eens een 'heen-en-weerschriftje' in gebruik en/of is er mondelinge of schriftelijke (digitale) communicatie, bv. met de gon-leerkracht of de logopedisten (ook buiten de schooluren). Een aantal formele afspraken liggen vast middels een brochure.

Het zorgkernteam (ZKT) maakt onder meer ondersteunend materiaal aan en staat de klasleerkrachten bij met woord en daad binnen en buiten de klasinterventies. Zo nodig wordt een handelingsplan opgemaakt met elementen van remediëren, differentiëren, compenseren en dispensereren (redicodi). Net zoals in het kleuteronderwijs worden de kinderen overwegend buiten de klas en door de zorgleerkracht geremedieerd. Hiervan wordt ook afgeweken als dit in het belang van het kind is en na afspraak met de klastitularis. Door een combinatie van vaste zorguren per klas eventueel aangevuld met variabele uren kan het (zorg)team kort op de bal spelen en ad rem interveniëren. Toch stellen we vast dat een curatieve behandeling het vaak haalt op een preventieve aanpak.

Een recent aangeworven leerkracht voor 'anderstalige nieuwkomers' (A.N.) staat in voor een vijftiental anderstalige kinderen. Ze heeft in een andere school een aantal jaren onderwijservaring opgebouwd, o.m. als zorgleerkracht in het kleuter- en in het lager onderwijs. Ze professionaliseert zich in die problematiek vanuit haar ervaring, naslagwerken, het internet, specifieke nascholing en via intervisie met andere leerkrachten A.N. Voor een efficiënte werking groepeerde ze de zowat vijftien kinderen klasoverschrijdend in een tweetal groepen. Ze voert momenteel een vorm van nulmeting uit om een taaltraject op te zetten dat het emotioneel welbevinden van de betrokken kinderen voedt, door het verwerven van een minimale communicatievaardigheid op korte termijn. De cumulatieve samenwerking met de klas als verlengstuk voor de gesproken taalverwerving tijdens de A.N.-lessen voor deze leerlingen, konden we in deze fase (nog) niet vaststellen.

Het team laat zich lovend uit over de huidige zorgwerking, maar van het CLB wordt door sommigen meer accurate reactie en tussenkomst verwacht.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt in onvoldoende mate de eindtermen voor muzische vorming. De onderwijzers organiseren muzische vorming niet als een volwaardig leergebied. De effectieve onderwijstijd is te beperkt en ligt soms (ver) onder de netgebonden voorschriften. Er is geen harmonisch en gegradeerd aanbod doorheen de school. Het materiaal is weinig overzichtelijk opgeborgen en een inventaris ontbreekt. De evaluatie is benedenmaats. Het team laat kansen liggen om talenten bij de kinderen te ontdekken en te ontwikkelen.

Curriculum	In een vrijstaand (muzo-)lokaal op één vestigingsplaats treffen we aardig wat naslagwerken aan die de muzische vorming een rijke, gevarieerde, graduele en creatieve invulling kunnen geven. Ze staan er echter vrij onaangeroerd bij. Naar één publicatie wordt wel verwezen door de meeste teamleden. Enkele leerkrachten refereren hun aanbod ook aan het internet en aan de leerplannen (die ze overigens moeilijk hanteerbaar vinden). Relaties met de leerplannen treffen we soms aan in het klasboek. Via nascholing van de voorbije jaren is elke leerkracht in mindere of meerdere mate vertrouwd met de vijf domeinen binnen muzische vorming. Op basis van het aanbod van vorig schooljaar konden we niet vaststellen dat elk domein een volwaardige en evenwichtige aandacht krijgt, ... integendeel: vooral de domeinen drama, beweging en media krijgen soms een stiefmoederlijke invulling. Dat laatste is voor dit schooljaar een prioriteit. Van een harmonisch aanbod binnen dat leergebied kan bezwaarlijk sprake zijn. Horizontale samenhang treffen we soms aan bij extra murosactiviteiten en al eens met MM/WT (tot vorig schooljaar: wereldoriëntatie). Van verticale afstemming kunnen we niet gewagen. Enkele parallelleerkrachten werken op basis van een zinvolle, klasoverschrijdende carrouselwerking, maar dat is eerder een particularisme dan een ingeburgerde werkvorm. Intervisie hieromtrent voor eventuele draagkracht op schoolniveau was er tot op heden nog niet.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig Samenhang Brede harmonische vorming Actief leren</i>	
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	In zowat elke klas neigt het toegewezen aantal lestijden voor muzische vorming op weekbasis naar het minimum: volgens de netgebonden voorschriften minimum drie lestijden. Op basis van het weekrooster van de klasleraren stellen we vast dat sommigen dat minimum niet halen. Daarenboven spreiden sommige leraren de toegewezen muzo-tijd uitsluitend over halve lestijden (25 minuten), anderen werken met blokken van twee of meer aansluitende, volle lestijden. Hieromtrent is nog geen gesprek georganiseerd voor enige gelijkgerichte didactische visie. Sommige onderwijsgeveden gaan er verkeerdelijk vanuit dat de lessen lichamelijke opvoeding (wel eens met inbegrip van 'zwemmen') tegemoet komen aan de muzische doelen, inzonderheid bewegingsexpressie. Hetzelfde kan gezegd over de bewegingstussendoortjes... die er niet zijn om muzische leerplandoelen te realiseren maar voor andere (overigens waardevolle) doelstellingen te bereiken. Initiatieven als een totaalspektakel, voorbereiding op de communiefeesten e.a. kunnen niet het nodige soelaas bieden. Overigens stellen we vast dat de lessen muzische opvoeding soms wegvallen ten voordele van andere leergebieden. Soms hebben deze lessen en bijhorende doelen bovendien een repetitief karakter.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Zoals aangegeven beschikt de school (hoofdzakelijk in de administratieve vestigingsplaats) over meer dan de noodzakelijke naslagwerken om de muzische vorming een zinvolle invulling te geven conform de eindtermen en de leerplannen. Muziekinstrumenten (inzonderheid percussie), verkleedkleden, ... zijn aanwezig maar liggen er vaak slordig bij. Door de stockage van lessenaars is er in het lokaal amper bewegingsruimte. Er leven weinig of geen formele afspraken over het gebruik ervan over de vestigingsplaatsen heen. In de regel beschikt elk leerjaar over een instrumentenkoffer. De gebruikswijze ervan is ons niet duidelijk. Een materiaalinventaris van het totaalaanbod werd niet voorgelegd.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Elke leerkracht registreert naar verluidt op eigen wijze de evolutie die kinderen doormaken, maar we konden deze registratie slechts schaars vaststellen. In het leerlingvolgsysteem kan melding gemaakt worden van eventuele stagnaties, retardaties of regressies maar we troffen deze niet aan. De inspectie kan zich niet van de indruk ontdoen dat de cognitieve component sterk doorweegt ten nadele van o.m. muzische vorming. Dat vertaalt zich ook in het schoolrapport. De evaluatie is hoofdzakelijk gestuurd door de leerkracht en gebeurt overwegend mondeling en met punten in het schoolrapport. Teamleden zijn minder vertrouwd met leerlinggerichte, co- en peerevaluatie die bij de muzische realisaties een volwaardige plaats kunnen krijgen. In de schoolrapporten (zie rubriek '4.2 Rapporteringspraktijk') registreert men zowat halfjaarlijks met doelen onder de vorm van 'inhouden' en (weinigzeggende) punten voor hoofdzakelijk drie van de vijf domeinen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Muzische componenten komen in het leerlingenvolgsysteem schaars of niet voor bij de muzische beeldvorming van de kinderen. De leerbegeleiding ligt quasi uitsluitend in de handen van klasleerkrachten die ter goeder trouw wel eens initiatieven ad hoc uitproberen. Bijzondere talenten of interesses van leerlingen worden maar in beperkte mate aangesproken.

3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT in onvoldoende mate na. Ze betekenen niet het richtsnoer om ICT-competenties te ontwikkelen bij de leerlingen. Een systematische aanpak op basis van een graduele leerlijn is niet in gebruik. Het beheersingsniveau bij de leerlingen ligt erg ongelijk (zo ook bij de onderwijzers). De huidige accommodatie is niet bevorderlijk om aan de opgelegde voorschriften te voldoen, noch voor een geïntegreerd klasgebruik. Vorderingen bijhouden van ICT-competenties of rapportering naar ouders konden we niet vaststellen.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Verwijst het schoolteam naar de 'ICT-diamant' dan heeft het toch weinig weet van een referentiekader dat doel, middelen en verwachtingen vastlegt zoals o.m. vervat in de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Wat betreft de na te streven eindtermen, zijn er meerdere planningsdocumenten in omloop. Ontbreekt een concrete jaarplanning op klasniveau, dan is wel een vorm van leerlijn uitgezet: ze is echter onvolledig, onevenwichtig en heeft weinig actualiteits- en gebruikswaarde. Eigen (aanvullende) planningsdocumenten zijn weinig voorhanden en in voorkomend geval berusten ze op individueel initiatief. De ICT-coördinator legt een vrij genuanceerde leerlijn voor waarmee leerkrachten niet vertrouwd zijn. In de klaswerking bepaalt zowat elke leerkracht voor zich of en hoe hij de computer inschakelt, zowel naar doel als naar middel. De ICT-coördinator beschikt over een olijsting van zijn activiteiten en interventies in diverse scholen.
---	---

In het klasboek van de leerkrachten wordt weinig of niet verwezen naar een geïntegreerd gebruik in de klas. Naar verluidt wordt de pc ingeschakeld als inoefening, als differentiatie en als uitlooptaak. De vaststelling dat lang niet alle klassen uitgerust zijn met één of meerdere pc's voor leerlingengebruik, bemoeilijkt een geïntegreerde werking. Waar ze voorkomt, is dat vooral bij de leergebieden Nederlands, wiskunde evenals voor de leergebieden MM/WT. Alle leerkrachten hanteren een digibord als visuele ondersteuning voor klassikale instructie en inoefening. De meesten bezitten hiervoor de nodige vaardigheden die ze verwierven via een korte, maar doelgerichte opleiding, o.m. door de ICT-coördinator. Voor verdere verdieping kunnen ze overigens bij hem terecht.

Materieel beheer

Uitrusting *Leermiddelen*

In elke vestigingsplaats is een pc-klas geïnstalleerd. In de vestigingsplaats 'Patersdreef' zijn deze pc's buiten gebruik. De school wenst hierin niet meer te investeren gezien de geplande verhuis naar Beukenhove. Men zal dan gebruik maken van de digitale voorzieningen van de aanpalende administratieve vestigingsplaats... een toestand die al enkele jaren aanhoudt en waarbij niet in te schatten is wanneer het einde in zicht is. Lang niet in alle klassen is een pc aanwezig voor de leerlingen, wat een geïntegreerd gebruik bezwaart. In een welbepaalde klas gebruiken de leerlingen de computerklas die zich in de omgeving van de klas bevindt, onttrokken aan het onmiddellijk oog van de klasleerkracht. Leerkrachten laten zich in wisselende bewoording uit over de wachttijden voor interventies door de ICT-coördinator bij technische problemen. Uit de toegelichte werkwijze van deze laatste, blijkt nochtans een accurate werkplanning. Een open gesprek met alle betrokkenen kan misverstanden voorkomen en een meer efficiënte werking inhereren.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing*

Evaluatie die de vorderingen en het beheersingsniveau van de leerlingen in kaart brengen, is weinig of niet vaststelbaar. Noch in de klasobservaties, noch in het leerlingvolgsysteem wordt expliciet geregistreerd over de ICT-competenties bij leerlingen. In de geobserveerde schoolrapporten is geen registratie of commentaar vaststelbaar. Zodoende kan niet gewaagd worden van een doordachte en adequate aanpak en opvolging, van afstemming doorheen de school en van bijsturing op school-, klas- en kindniveau. Aan het einde kunnen de leerlingen een diploma behalen 'Veilig op het internet', georganiseerd door de ICT-coördinator.

Begeleiding

Leerbegeleiding

*Beeldvorming
Zorg*

Er is een ICT-coördinator op school aanwezig voor 12 uur per week. Zijn taak is overwegend van technische aard en naar het zeggen van teamleden voor dringende herstellingen (bv. vervangen beamerlamp). Momenteel maakt hij administratieve documenten aan voor de leerkrachten. Enerzijds beklagen sommige teamleden zich over de lange wachttijden voor de ICT-tussenkoms bij technische problemen, anderzijds verwoordt de ICT-coördinator dat het niet werken vaak te wijten is aan de betrokken teamleden. Niet alle leerkrachten vragen overigens om hulp. Andere teamleden ervaren wel een vrij accurate aanpak. Verwoordt de ICT-coördinator initiatieven om teamleden te bekwalen in het pc-gebruik, dan geven leerkrachten te kennen dat ze overwegend zelf zijn aangewezen om hulp te zoeken of zelf te ontdekken. Op schoolniveau liggen geen verwachtingen of afspraken vast ten aanzien van de technische computervaardigheden, zoals een powerpoint aanmaken, een eigen klasblog, leerkrachten en leerlingen die een mindmap aanmaken in het kader van bv. leren leren, ...

Zoals hierboven aangehaald kan een constructief gesprek de weg effenen naar een efficiënte werking. Een tweetal jaar terug werd een bevraging bij de leraren georganiseerd aangaande de digitale voorzieningen in de klas en de ICT-vaardigheden bij de leerkrachten. Ze werd naar verluidt niet door iedereen ingevuld waaruit de beperkte interesse en bereidheid bleek om zich verder te bekwamen. Ze leidde dan ook niet tot een doordachte en duurzame begeleiding voor een min of meer gelijklopende beheersingsgraad van de ICT-competenties bij de teamleden. De bevraging is inmiddels gedateerd.

Vraaggestuurd informeert de ICT-coördinator over de werking van de digiborden. Hij reikt voorbeelden aan hoe hij de leraren ook educatieve software verschaft voor een geïntegreerd klasgebruik.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het beleid voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) verloopt voorbeeldig en resulteert in gebouwen en lokalen die geschikt zijn voor het inrichten van onderwijs.

De school kent haar tekorten. Ze gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van BVH na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daarnaast laat ze externe deskundigen de nodige analyses uitvoeren.

De school beheerst haar tekorten. Ze verzamelt alle verkregen gegevens in haar planning voor BVH en volgt de tekorten en opmerkingen uit de eigen controles en verslagen van externen systematisch op. De planning is concreet en realistisch en leidt, samen met de daadkracht van de school, ook tot het wegwerken van opmerkingen en tekorten binnen een billijke termijn.

Het personeel wordt betrokken bij het beleid voor BVH via het lokaal overleg en door bepaalde thema's proactief aan te brengen bij personeelsleden.

De inspectie sluit zich grotendeels aan bij de bevindingen van de school en van derden, zowel op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid als gezondheid en hygiëne. Ze stelt vast dat nog enkele items op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid een werkpunt vormen. De school schrijft deze opmerkingen in haar planning in en brengt deze werkpunten indien nodig op de agenda van het overlegcomité op niveau van de scholengemeenschap.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (bvh). Ze houdt hierbij rekening dat de vestigingsplaats 2, 'Regina Pacis' aan de Patersdreef 7 over enkele jaren verlaten wordt. Omwille van de systematiek waarmee de school haar tekorten en werkpunten opspoort, opvolgt en oplost en omwille van de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de inspectie op het hoog beleidsvoerend vermogen voor BVH om de resterende tekorten zelfstandig weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De school beschikt niet over een uitgeschreven visie, streefdoelen en verwachtingen aangaande levenslang leren in onderwijsperspectief. Uit documenten op schoolniveau leiden we af dat schooloverschrijdende en schoolspecifieke initiatieven worden genomen voor plenaire nascholingen. Het onderwerp van de eerste studiedag ligt vast en is gekend bij de teamleden. De tweede studiedag heeft nog geen concrete invulling. De onderwerpen worden overwegend bepaald door de directeur in samenspraak met externe onderwijsbetrokkenen en daaropvolgend meegedeeld aan de teamleden. Individuele nascholing is mogelijk. Uit het nascholingsplan voor dit schooljaar blijkt voorlopig een beperkte interesse. Vorig schooljaar schreven meerdere onderwijsgeevenden in voor diverse onderwerpen.
- Ondersteuning** Ondanks het aanbod van vele nascholingsinstanties, gaat de school hoofdzakelijk in op slechts een tweetal organisaties. Teamleden kunnen inschrijven voor onderwerpen die hun belangstelling of noden wegdragen. Er leven geen afspraken om individuele nascholing zo mogelijk af te stemmen op de gekozen jaarprioriteit. Onderwijsgeevenden met een specifieke opdracht opteren logischerwijze voor onderwerpen die hun opdracht aanbelangen. Naar het zeggen van de onderwijsgeevenden staat de directeur neutraal ten aanzien van het al dan niet volgen van individuele nascholing. Tijdens personeelsvergaderingen komen overwegend onderwerpen van praktisch-organisatorische aard aan bod. Uit de verslaglegging blijkt dat enige tijd geleden de visie op de zorg werd geduid door de zorgcoördinator. Het huiswerkbeleid werd eveneens toegelicht. Werkgroepen met een pedagogisch-didactische opdracht zijn er in mindere mate. Leren van elkaar wordt slechts in beperkte mate benut.
- Doeltreffendheid** Het is geen stelregel dat verslag wordt uitgebracht van individuele nascholing tijdens de daaropvolgende personeelsvergadering. Als dit gebeurt, is dat op individueel initiatief en vrijblijvend voor de andere teamleden. Innovaties krijgen op die manier zelden draagkracht op schoolniveau. Een strategie voor motiverende aanzetten om als team aan de slag te gaan, is niet voorhanden. Het is geen bezwaar dat leerkrachten geen nascholing (meer) wensen te volgen. Er liggen afspraken vast rond het volgen van individuele nascholing tijdens en na de schooluren. Met de huidige regeling -die ontstaan is door enkele misbruiken in het verleden- voelt geen enkele leerkracht zich gelukkig. Volgens sommige onderwijsgeevenden belemmert ze de permanente deskundigheidsbevordering in die mate dat sommige goedbedoelende leerkrachten geen in-service-nascholing meer wensen te volgen. Een herziening via een open gesprek noopt. Het beperkt aantal uur voor 'korte vervangingen' zet blijkbaar ook een rem op het volgen van nascholing. De school heeft nog weinig nagedacht over de mogelijke meerwaarde via het hergroeperen en samenvoegen van klasgroepen tijdens de afwezigheid van leerkrachten op nascholing. Vermeende praktische bezwaren halen het soms op de pedagogisch-didactische meerwaarde voor de leerkracht en vooral op de effecten bij de kinderen!

De versnippering bij de keuze van nascholingsonderwerpen (weinig afstemming op de schoolprioriteiten) leidt bij sommige teamleden tot een vorm van eilandenmentaliteit, waarbij leerkrachten zelf het reilen en zeilen binnen de klaswerking bepalen.

Ontwikkeling De aanwezige interne expertise wordt slechts in beperkte mate aangeboord. Gebruik maken van mekaars deskundigheid berust veelal op persoonlijk initiatief, bijvoorbeeld tussen parallelleerkrachten op basis van een taakverdeling en een carrouselwerking. Intervisie, collegiale visitatie, hospiteren van demolessen,... zijn geen gebruikelijke werkvormen in het licht van permanente (interne) nascholing. Uitwisselmomenten tussen de derde kleuterklassen en de eerste leerjaren, de inschakeling van een muzo-leerkracht enkele jaren geleden, de genoemde carrouselwerking,... bevorderen de wederzijdse afstemming en zijn goede initiatieven die dan toch de deskundigheid van de leerkrachten bevorderen.

Taakverdeling is veelal gericht naar vieringen op school. Werkgroepen voor onderwerpen van pedagogisch-didactische aard waaraan verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn gekoppeld, komen weinig voor. Zo is er wel een werkgroep 'Milieuopvoeding op school' actief. Er is een vrij uitgebreide media-/orthotheek aanwezig die door de zorgcoördinator wordt bijgehouden en desgevallend aangevuld. In het muzo-lokaal bevinden zich naslagwerken voor een gevarieerd muzisch aanbod. In wisselende mate en leerkrachtafhankelijk maken teamleden daarvan gebruik om zich verder te bekwamen en hun onderwijspraktijk te optimaliseren.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid Voor een permanente en effectieve rapportering naar interne en externe stakeholders, leven een aantal opties en initiatieven. Het is een bewust streefdoel om de ouders -als nauwst betrokkenen- op gezette tijden en via diverse kanalen te informeren over de schoolwerking en over de evolutie die hun kind(eren) doormaakt. In een visietekst worden de ouders gewezen op het belang van een goede samenwerking. Deze visietekst is vervat in de digitale 'Kijkwijzer' die vorig jaar is opgestart, inmiddels sterk is aangedikt en er daardoor niet meteen gebruiksvriendelijker is op geworden. Hij betekent niet meteen de leidraad en het werkdocument voor alle leerkrachten. Onder meer via de jaarkalender en de eraan gekoppelde maandkalender (Nieuwsmobiel) vernemen de ouders het reilen en zeilen binnen de school. Data en aard van overleg als belangrijke informatiebron tussen de school, de ouders en de leerlingen zijn erin opgenomen.

Ondersteuning Voor mondelinge informatie-uitwisseling verwijzen de onderwijsgegenden naar de poortcontacten evenals de permanente beschikbaarheid om buiten de klasuren de ouders en andere externe betrokkenen te woord te staan. Telefonisch contact kan ook. Ouderavonden betekenen een belangrijk bron van informatie-uitwisseling en om te rapporteren over de evolutie die de kinderen op school doormaken. Ze worden in de regel tweemaal per schooljaar georganiseerd. Ouders kunnen ook opteren voor een huisbezoek en/of een open 'klasavond' eind augustus. In de loop van de maand september is er telkens een info-avond gepland. Contacten zijn er ook bij de overgang van de kleuter naar de lagere afdeling, ter gelegenheid van de studiekeuze aan het einde van het lager onderwijs en naar aanleiding van de openluchtklassen. Bij probleemsituaties met kinderen, worden de ouders naar school gevraagd of op vraag van ouders wordt overleg gepland.

In de kleuterafdeling is het gebruikelijk dat schriftelijk wordt gecommuniceerd. Doordat er geen afspraken vastliggen betreffende werkwijze, vorm en inhoud, hanteert iedereen een eigen werksysteem: een heen-en-weerschrift, een weekbrief, het meegeven van de kleuterrealisaties, ... In de lagere afdeling kan info wederzijds worden genoteerd in de schoolagenda van de leerlingen. Digitale communicatie is er vooral via de schoolwebsite en de mail. Een kanaalkiezer (Gimme) wordt door sommige teamleden gehanteerd om de eigen werking naar de ouders te duiden en te visualiseren. Deze is verder in opmaak. Op enkele uitzonderingen na, beschikken de leerkrachten niet over een eigen klasblog. Tijdens de extra murosactiviteiten wordt die mogelijkheid wel gecreëerd.

Over communicatie met additieve hulpverleners laten de onderwijsgegenden zich positief uit. Hiervoor liggen geen procedures of afspraken vast. Bij sommigen gaat het om schriftelijke verslaglegging, bij anderen gebeurt dat mondeling, bij voorbeeld bij het halen en brengen van de kinderen. Bij kinderen die buiten de schooluren en op vraag van de ouders extra begeleid worden, is er overleg als de externe hulpverlener hiervoor initiatief neemt.

Bij de communicatie naar de ouders (en de leerlingen) neemt het schoolrapport voor de lagere afdeling een cruciale plaats in. Bij de aanmaak ervan ruim vijf jaar geleden informeerde het team zich naar verluidt over wat evalueren en registreren inhoudt. Het gaat om een schooleigen rapport waarvan het concept en de vormgeving destijds hoofdzakelijk bij de zorg- en de ICT-coördinator berustten. We stellen vast dat een visie op de streefdoelen voor een haalbaar en zinvol schoolrapport in de lagere afdeling niet aanwezig is. Voor een gelijk- en doelgerichte aanpak beschikt de school over een intern document, dat de frequentie en de manier van de rapporteren vastlegt: wijze van registreren, puntenspreiding per leerjaar, e.a. Zo is er een geëigend schoolrapport voor het eerste leerjaar en zijn er binnen eenzelfde concept aangepaste rapporten van het tweede tot het zesde leerjaar. Voor een proces- en productgerichte evaluatie, voorziet met naast een drietal tussentijdse rapporten, twee semestriële rapporten. Het is een sterk cognitief gericht en een overwegend puntenrapport (naast accenten van een doelenrapport) dat leerkrachtafhankelijk in mindere of meerdere mate wordt verrijkt met schriftelijke commentaar. Er is geen informatie naar de ouders over hoe je het schoolrapport leest en interpreteert.

In het eerste leerjaar gebeurt de registratie al of niet met punten, wat niet volledig conform is met de afsprakennota. In elk van de overige leerjaren ligt de waardeverhouding (punten) per domeinen vast voor Nederlands en wiskunde. In de tussentijdse rapporten worden hoofdzakelijk of uitsluitend de resultaten van diverse domeinen van Nederlands en wiskunde geregistreerd. Er is geen uniforme visie op en perceptie van het domein 'schrijven'. Het leergebied Frans komt voor in het vijfde en zesde leerjaar en uit de registratie blijkt gerichte en vrij evenwichtige aandacht voor de aspecten mondeling en schriftelijk taalgebruik. Vooral in de bovenbouwklassen komen de leergebieden MM/WT frequent voor. In de onderbouwklassen komen deze leergebieden bijna uitsluitend voor bij de semestriële rapporten, minder of niet bij de tussentijdse rapporten. De domeinen worden meestal niet of schaars vermeld. Over verkeer wordt in een aantal klassen frequent gerapporteerd, in andere niet.

Bij het leergebied muzische vorming gebeurt de quotering aan de hand van een weinigzeggende quotatie (punten of 'vinkjes') naast de vermelding van het onderwerp en soms enige commentaar. Zowat drie (soms minder) van de vijf domeinen worden geëvalueerd: de domeinen drama en bewegingsexpressie komen -op een uitzondering na- niet expliciet aan bod.

Bij de registratie van de attitudes gaat het om telkens dezelfde items van het eerste tot het zesde leerjaar. Er is m.a.w. geen variatie en gradatie ingebouwd doorheen de lagere afdeling en bovendien sporen de geëvalueerde items niet met de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'sociale vaardigheden'. Over het beheersingsniveau van ICT is er in het schoolrapport niets terug te vinden.

De registratie van de vorderingen die leerlingen maken voor het leergebied lichamelijke opvoeding gebeurt tweemaal per jaar met een ordinale schaal en is soms geconcretiseerd met fysieke prestaties. De bewegingsthema's uit het leerplan komen doorheen het schooljaar en over de schooljaren heen vrij evenwichtig -zij het summier- aan bod. Ook hier is bij het domein 'Attitude' doorheen de lagere afdeling geen variatie noch gradatie vaststelbaar. Het gaat telkens om drie dezelfde items. Hierbij is geen afstemming vaststelbaar op de veertig persoonsgerichte doelen uit het leerplan.

Persoonsgerichte commentaren door de klasleerkracht getuigen overwegend van een positieve ondertoon en bemoediging waar het kan. Leerkrachtafhankelijk formuleert men taakgerichte commentaren als generaliserend of concreet. Soms zijn die weinigzeggend. Het schoolrapport is interactief voor de ouders, al maken weinigen daarvan gebruik. De rapporten worden ondertekend door de leerkracht, de ouders en via een voorgedrukte handtekening ook door de directeur.

- Doeltreffendheid** We stellen vast dat het schoolteam de vele contactmogelijkheden en wijzen van rapporteren via mondelinge, schriftelijke en digitale weg als doeltreffend en efficiënt ervaart. Evaluatie (en dito bijsturing) van de schoolrapporten was recent niet aan de orde maar dringt zich op, zodat naast de positieve elementen, tekorten worden weggewerkt en aangepast.
- Ontwikkeling** Reflectie over de diverse contactmogelijkheden met alle actoren waren in het verleden minder aan de orde. De teamleden zijn hiermee vertrouwd en voelen zich goed met de initiatieven en structuren die zich door de jaren heen ontwikkelden. Ze zijn inmiddels ingeburgerd als vaste waarden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het leiderschap in de school wordt overwegend waargenomen door de directeur. De zorgcoördinator staat hem hierin bij, hoewel daarvoor geen formele structuren en uren zijn voorzien. Hij ontfermt zich hoofdzakelijk over de organisatie van de personeelsvergaderingen, de studiedagen, het zorgvademecum, ... Hij maakt teamleden wegwijs in de vele afspraken en coacht hen indien nodig. Het zorgkernteam komt op geregelde tijdstippen onder zijn leiding samen om het zorgbeleid en de zorgwerking verder uit te bouwen. De teamleden waarderen de directeur om zijn humane omgang, zijn toegankelijkheid en aanspreekbaarheid. De onderwijsgeveenden laten zich positief uit over de relaties binnen het team die ze als vriendschappelijk tot collegiaal bestempelen. Ze creëren opportuniteiten voor het 'samen school maken'. Of zoals een teamlid het verwoordt: "Ik kom hier graag, er is een goede sfeer." Controle op de invulling van de onderwijsopdracht is sterk uitgebouwd wanneer nieuwe leerkrachten het team vervoegen. Hiervoor is een schooloverstijgende strategie uitgezet. Voor functionerings- en evaluatiegesprekken evenals klasbezoeken met verslaglegging houdt de directeur een vierjaarlijks traject aan. Voor het verwerven van de rechten op een tijdelijke aanwerving van doorlopende duur (TADD) wordt een strikte planning gevolgd. Hierbij wordt niet gedifferentieerd naar leerkrachten die de nodige inzet en aanleg betonen, tegenover minder getalenteerden.

De schoolorganisatie en administratie kennen een vlot verloop ondanks de schoolgrootte en -structuur én de bijkomende taken die de directeur erbij neemt op vlak van o.m. schooloverstijgend personeelsbeleid. In combinatie met de bouwperikelen van vroeger en nu die de school kenmerkt, leidt dit soms tot een onhoudbare werkdruk voor de directeur. Het inspectieteam noteert kanttekeningen waarom additieve schooloverschrijdende taken door de directeur van de grootste school binnen de scholengemeenschap worden waargenomen. Hetzelfde kan gezegd over de schooloverstijgende bijkomende taken door de zorgcoördinator. Een herschikking dient overwogen zodat maximaal tijd vrij komt voor de kernopdracht: een pedagogisch-didactisch beleid uitzetten dat de ontwikkeling en de leereffecten van de kinderen maximaal beïnvloedt. Tot op heden kreeg de mogelijke inschakeling van een beleidsondersteuner weinig concrete vorm. Deze belastende taakinenvulling leidt er ook toe dat de voeling die de directeur houdt met de werkvloer eronder lijdt, m.n. het bezielen en voorleven van innovatieve initiatieven evenals pedagogisch-didactische coaching. Een aantal leerkrachten is vragende partij voor meer dialoog over pedagogisch-didactische onderwijszaken. Enkel missen het motiverend schouderklopje wanneer ze dat menen te verdienen. Knelpunten blijven latent leven: de (kleuter)klasbudgetten, de nascholingsorganisatie, de ICT-integratie, ... De directeur poogt zowat wekelijks één of een paar keer aanwezig te zijn op de niet-administratieve vestigingsplaatsen.

Visieontwikkeling	De school beschikt over een schooleigen pedagogisch project dat destijds werd opgemaakt en inmiddels aan een update toe is. De schoolleiding is zich hiervan bewust en beseft dat het niet meer dragend is voor de eigentijdse verwachtingen binnen deze school met een wijzigende kindinstroom. Overigens zijn een aantal pijlers erg generaliserend geformuleerd en toepasbaar op zowat elke (basis)school in Vlaanderen. Leerkrachten zijn minder vertrouwd met deze visie en uitgangspunten. Ze betekenen niet meteen het richtsnoer dat hun handelen bepaalt. Voor een adequate schoolwerking op organisatorisch en onderwijskundig vlak, beschikt de school over een lijvige (en soms weinig gebruiksvriendelijke) 'Kijkwijzer'. De uitgebreidheid leidt ertoe dat leerkrachten deze niet steeds meer overzien of hanteren als werkinstrument. De zorgvisie is enkele jaren geleden herwerkt en bijgestuurd tot een handzaam document dat voor de onderwijsgevenden concrete duiding verschaft over het continuüm van de zorgwerking binnen de school. De teamleden zijn hiermee vertrouwd.
Besluitvorming	De belangrijkste momenten van overleg vinden plaats tijdens de zowat maandelijkse personeelsvergadering. Het zijn dan vooral de directeur en de zorgcoördinator die op basis van overleg de besluitvorming vastleggen. Niet alle leraren laten zich daarover positief uit temeer daar enkele teamleden hun stempel trachten te drukken op de te maken keuzen. Inhoudelijk kunnen de personeelsvergaderingen meer groeien naar een confrontatie van meningen die de coherente beeldvorming en permanente professionalisering inzake de opdracht versterkt. Uit de verslaglegging blijkt dat veel tijd gaat naar praktisch-organisatorische aangelegenheden. Behalve plenaire zijn er ook personeelsvergaderingen in subgroepen voor de kleuter- en voor de lagere afdeling. De effecten hiervan worden dikwijls als meer zinvol ervaren omdat ze dichterbij de klaswerking staan, bv. de aanmaak van een begrippenlijst in de kleuterafdeling, algoritmen voor wiskunde in de lagere afdeling. Ondersteunende werkgroepen zijn er overwegend voor eerder praktische schoolaangelegenheden. De decretaal opgelegde organen functioneren zoals voorgeschreven. Milieuopvoeding op school (MOS) is een sterk gegeven binnen de administratieve vestigingsplaats. De vrijgestelde uren van weleer voor muzische opvoeding (inzonderheid muziek) zijn inmiddels afgevoerd. Een participatieve beleidsvoering met daadwerkelijke medezeggenschap van de diverse actoren heeft nog heel wat groeipotentieel.
Kwaliteitszorg	Enkele jaren geleden werden tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd bij ouders, leerkrachten en kinderen. De resultaten betekenden meer een bevestiging van de vermoedens van het team dan dat opmerkelijke positieve en minder positieve reacties aan het licht kwamen. In die zin werden ook geen prioritaire en dwingende acties op het getouw gezet. Normaliter herhaalt dergelijke bevraging zich om de vier jaar. Aan het einde van elk schooljaar krijgen de teamleden de kans tot een eindevaluatie aangaande het schoolfunctioneren. Er volgt dan een oplisting van positieve en mogelijke verbeterpunten, zo ook van de beleidsvoering waarvoor de directeur openstaat. Zo worden onder meer de werking van het zorgteam, de samenwerkingsbereidheid binnen het korps, de humane omgangsvormen, de bijsturing van extra leesbeurten voor de leerlingen, ... als positief ervaren.

De regeling van de korte vervangingen, de nascholingsstrategie, meer betrokkenheid en waardering van de directeur, controle op de naleving van afspraken, de speelplaatswerking (materiële voorzieningen), ... worden als verbeterpunten vermeld. Sommigen ervaren deze vaststellingen doorheen de jaren als vrij stereotiep en weinig afdoend naar daadwerkelijke effecten.

De school verzamelt de resultaten van outcomes. Ook al zijn deze voorlopig nog partieel en geven ze soms enkel het eindresultaat weer... ze liggen behoorlijk goed. De school levert inspanningen voor meer concrete en integrale resultaten van de leerlingen die de school hebben verlaten. Tot op heden zijn weinig conclusies geformuleerd en bijsturingsacties uitgerold. Er leven goede afspraken en een overwegend constructieve samenwerking met de nabijgelegen secundaire scholen. Neemt de school niet deel aan de netgebonden 'interdiocesane proeven' noch aan de peilingsproeven het van departement onderwijs, dan wil ze zich toch een spiegel voorhouden middels een toetsenset uit de handel.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De meeste leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Een leerkracht maakt momenteel een beginsituatieanalyse van elke anderstalige nieuwkomer om een passend individueel handelingsplan op te stellen . De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het gebruik van themagebonden begrippenlijsten in de kleuterafdeling;
- de overwegend uitnodigende en gevarieerde klasinrichting in de kleuterafdeling;
- de leesbevordering in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- het zorgcontinuüm waarmee de teamleden vertrouwd zijn;
- de hele zorgwerking, geleid door een geëngageerde zorgcoördinator;
- de betrokkenheid en de inzet van de leerkracht(en) voor de anderstalige nieuwkomers;
- de aanwezigheid van didactische naslagwerken op de school;
- de diverse rapporteringskanalen met de betrokken actoren.

Wat betreft het algemeen beleid

- de humane omgangsvormen onder de teamleden en met de directie;
- de inzet van de directie voor administratieve en organisatorische aangelegenheden;
- de betrokkenheid van de zorgcoördinator bij de beleidsvoering.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de nodige initiatieven nemen om de vestigingsplaats aan de Patersdreef zo snel mogelijk te verlaten;
- formele afspraken vastleggen over de taak van leerkrachten en ander personeel betreffende gezondheid en hygiëne;
- in de kleuterafdeling aantonen dat het aanbod sluitend is afgestemd op de ontwikkelingsdoelen (via de leerplannen);
- in de kleuterafdeling de doelen voor weerkerende activiteiten gefaseerd en expliciet nastreven;
- leerlijnen uitzetten voor muzische vorming en ICT in de lagere afdeling;
- orde en netheid in het muzo-lokaal brengen, gekoppeld aan een materiaalinventaris;
- in de lagere afdeling alle ondersteunend leesmateriaal bij de gebruikte taalmethode voorzien.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- in de kleuterafdeling zorgen voor een variatie aan activiteiten binnen elk leergebied;
- de inschakeling van meerdere leerkrachten bij de peuters/jongste kleuters herbekijken;
- in de lagere afdeling nascholing organiseren i.v.m. de evaluatiepraktijk binnen muzische vorming;
- in de kleuter- en in de lagere afdeling nascholing organiseren voor een gevarieerd en gegradeerd aanbod van muzische vorming;
- de schoolrapporten structureel herbekijken in functie van de haalbaarheid voor de leerkracht en de zinvolheid voor de lezer... afgestemd op de (leergebiedoverschrijdende) eindtermen;
- orde en netheid in het muzo-lokaal brengen, gekoppeld aan een materiaalinventaris;
- de tijdsduur van de muzische lessen in het lager onderwijs herzien vanuit didactische oogpunt;
- de nascholingsafspraken faciliteren en maximaal op de schoolprioriteit(en) afstemmen;
- overleg organiseren rond een prioriteitenordening als lange termijnplanning, gekoppeld aan een tijdpad en implementatiestrategie.

Wat betreft het algemeen beleid

- structuren voor een (meer) participatieve beleidsvoering verder uitbouwen;
- knelpunten ter bespreking stellen: het (kleuter)klasbudget, de nascholingsorganisatie, de ICT-werking ...
- maximale tijd vrijmaken voor de kernopdracht van de school: opvoeding en onderwijs;
- de administratieve en organisatorische taken van de directeur afbouwen tot wat strikt noodzakelijk en schoolgebonden is;
- werkgroepen organiseren die rond pedagogisch-didactische onderwerpen verantwoordelijkheden en bevoegdheden hebben;
- de schoolafspraken (Kijkwijzer) herschikken tot een gebruiksvriendelijk en meer compact werkdocument;
- meer voeling houden met het werkveld: innovaties promoten, ondersteunen en opvolgen;
- overleg organiseren en taakafspraken vastleggen tussen de ICT-coördinator en de klasleerkrachten voor maximaal effect op de leerkrachten en de leerlingen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In het lager onderwijs:
 - * het onderwijsleeraanbod voor muzische vorming afstemmen op de eindtermen (via de leerplannen);
 - * de onderwijstijd voor muzische vorming conformeren met de netgebonden voorschriften;
- In het lager onderwijs:
 - * het onderwijsleeraanbod voor ICT afstemmen op de leergebiedoverschrijdende eindtermen;
 - * een geactualiseerde schooleigen planning opmaken voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT;
 - * de nodige ICT-uitrusting voorzien voor het bereiken van de eindtermen ICT.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor ICT, muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **21-09-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc BOONE de inspecteur-verslaggever	Patrick VAN NIEUWENHUYSE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	